

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 016070 16 Кж 3
Бања Лука, 21.4.2016. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића, као председника вијећа, Горане Микеш и Драгомира Миљевића, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптужених Р.З., С.З., Б.Р. и Д.Б., због кривичног дјела неовлашћене производње и промета опојних дрога из члана 224. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама браниоца оптуженог Р.З., адвоката Ј.И. из Б.Л.; оптуженог С.З. и Б.Р., адвоката Ј.Ј. из Б.Л., те оптужене Д.Б., адвоката М.Р. из Б.Л. изјављеним против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 016070 15 К од 20.11.2015. године, након одржане сједнице вијећа, којој су присуствовали републички тужилац Витомир Солдат, оптужени и њихови браниоци, донио је дана 21.4.2016. године

ПРЕСУДУ

Одбијају се, као неосноване жалбе бранилаца оптужених Р.З., С.З., Б.Р. и Д.Б., те потврђује пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 016070 15 К од 20.11.2015. године.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 016070 15 К од 20.11.2015. године, оглашени су кривим оптужени Р.З., С.З., Б.Р. и Д.Б., због кривичног дјела неовлашћене производње и промета опојних дрога из члана 224. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС), те је оптуженом Р.З., за то дјело утврђена казна затвора у трајању од 5 (пет) година а узета као утврђена казна затвора у трајању од 1 (једне) године изречена правоснажном пресудом Основног суда у Бањој Луци број 71 0 К 091005 10 К од 09.07.2012. године, те је, примјеном одредби члана 42. став 1. тачка 2. у вези са чланом 43. став 1. КЗ РС, осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 5 (пет) година и 6 (шест) мјесеци, а оптужени С.З., Б.Р. и Д.Б., примјеном одредби члана 38. тачка 2. и 39. став 1. тачка 2. КЗ РС, осуђени на казне затвора у трајању од по 2 (двје) године.

На основу одредбе члана 44. КЗ РС, оптуженима је, у изречену казну затвора урачунато вријеме проведено у притвору и то оптуженом Р.З. од 01.12.2014. године, па надаље, оптуженом С.З. од 01.12.2014. до 01.01.2015. године, оптуженом Б.Р. од 11.11.2014. до 11.03.2015. године и оптуженој Д.Б. од 01.12.2014. до 01.01.2015. године.

На основу члана 62. став 1. и 2. КЗ РС и члана 224. став 5. истог закона, од оптужених С.З., Б.Р. и Д.Б., те лица С.Ц., А.Ђ. и Н.Р., одузети су предмети и то мобилни телефони, марке и серијског броја појединачно наведени као у изреци те пресуде, опојна дрога марихуана у наведеној количини, а од оптужене Д.Б. и навчаница у наведеном апоену и серијског броја, све према потврдама о привременом оддузимању предмета.

На основу одредбе члана 99. став 4. Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС), оптужени су ослобађени обавезе плаћања трошкова кривичног поступка.

Против наведене пресуде, жалбе су, благовремено, изјавили браниоци оптуженог Р.З., адвокат Ј.И. из Б.Л., оптуженог С.З. и Б.Р., адвокат Ј.Ј. из Б.Л. и оптужене Д.Б., адвокат М.Р. из Б.Л.

Браниоци оптужених Р.З., С.З. и Б.Р. су жалбе изјавили због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде Кривичног закона и одлуке о казни, са приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, или преиначи и оптужени ослободе од оптужбе или преиначи и оптужени огласе кривим за кривично дјело из члана 224. став 1. КЗ РС и изрекне им се условна осуда или та кривична санкција изрекне за дјело за које су оглашени кривим побијаном пресудом. Бранилац оптужене Д.Б. је жалбу изјавио због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде Кривичног закона, одлуке о кривичној санкцији и одлуци о трошковима кривичног поступка, са приједлогом да се побијана пресуда укине и одржи нови претрес пред другостепеним судом.

Одговор на жалбе, није поднесен.

У сједници вијећа, браниоци оптужених су изложили жалбе, остајући код разлога и приједлога, које су оптужени, у цјелости, подржали. Републички тужилац је предложио да се жалбе одбију, као неосноване и првостепена пресуда потврди.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 320. ЗКП РС, одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Аргументима изнесеним у образложењу жалби бранилаца оптужених, који су, у суштинским приговорима подударни, указује се на бројне облике битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. и 2. ЗКП РС. Садржана је тврдња да је, у поступку доношења побијане пресуде, повријеђено право на одбрану, да је ту пресуду донио суд који није био стварно надлежан (ови приговори су изнесени само у жалби браниоца оптужене Д.Б.), да је пресуда заснована на незаконитим доказима, да је изрека пресуде неразумљива и противријечна датим разлозима а у дијелу одређених одлучних чињеница пресуда уопште не садржи разлоге, те да су тиме почињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачке г), е), з) и к) ЗКП РС. Садржана је и тврдња да нису правилно примјењене одредбе тог закона а то је било од утицаја на правилно и законито доношење пресуде и тиме почињена

битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. ЗКП РС. Аргументима из образложења жалби, оспорава се и правилност оцјене доказа и тиме правилност чињеничне основе побијане пресуде, па се на истим аргументима заснива тврдња о повреди Кривичног закона, првенствено указујући на погрешну правну квалификацију дјела. Оспоравајући правилност и законитост побијане пресуде у дијелу одлуке о кривичној санкцији, наглашавају се утврђене олакшавајуће околности, које, по ставу из жалби, нису довољно и правилно цијењене, у ком правцу је и приједлог из жалби бранилаца оптужених Р.З., С.З. и Б.Р.. Жалба браниоца оптужене Д.Б. је изјављена и због одлуке о трошковима кривичног поступка, иако су оптужени, на основу члана 99. став 4. ЗКП РС, ослобађени обавезе плаћања трошкова кривичног поступка.

Без основа су аргументи из жалбе браниоца оптужене Д.Б., у прилог тврдњи да је побијану пресуде донио суд који није био стварно надлежан, и да је тиме почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка е) ЗКП РС. Изнесени аргументи, како то експлицитно произилази из садржаја жалбе, су засновани на тврдњи да није доказано, са аспекта садржаја исказа свједока А.Ћ. и Д.М., да је оптужена починила кривично дјело неовлашћене производње и промета опојних дрога из става 2. члана 224. КЗ РС, за које се оптужницом терети, већ кривично дјело омогућавања уживања опојних дрога из члана 225. истог закона, за које дјело је надлежан, као првостепени суд, Основни суд у Бањој Луци, које приговоре је овај суд испитао у оквиру жалбеног основа погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, обзиром да се истима, у суштини, оспорава правилност чињеничне основе побијане пресуде.

Аргументи из жалби браниоца оптужених С.З. и Б.Р., у прилог тврдњи да је оптужница Окружног тужилаштва Бања Лука број Т 13 0 КТ 0023984 14 од 24.02.2015. године, подигнута супротно одредби члана 233. став 1. ЗКП РС, јер никада нису били испитани у складу са одредбом члана 6. став 1. и 2. ЗКП РС, те да је тиме повријеђено право на одбрану, су без основа. Наиме, из записника о испитивању осумњиченог С.З. у ЦЈБ Б.Л. број 08-02/4-535/14 од 14.11.2014. године и записника број 08-02/4-559/14 од 01.12.2014. године, те записника Окружног тужилаштва Бања Лука број Т13 0 КТ 0023984 14 од 02.1.2014. године, произилази да је већ на првом испитивању обавијештен о дјелу за које се терети и основима сумње против њега, чиме је поступљено у складу са одредбом члана 6. став 1. ЗКП РС. Иста утврђења призилазе из записника о испитивању осталих осумњичених, па у контексту тог права, сходно ставу 2. цитиране законске одредбе је и право осумњиченог односно оптуженог (зависно од фазе поступка), да се изјасни о свим чињеницама и доказима који га терете и да изнесе све чињенице и доказе који му иду у прилог. Управо такво образложење, као суштину права из члана 6. став 1. и 2. ЗКП РС у току цијелог поступка, је дато у побијаној пресуди (страна 66) и нема основа за наведене тврдње жалбе којима се оспорава ваљаност овако датог образложења и указује на повреду права на одбрану.

Надаље, у складу са овлашћењима из одредбе члана 278. став 2. ЗКП РС, одбијени су одређени доказни приједлози одбране, а затим у складу са обавезом која је прописана у одредби члана 304. став 7. истог Закона, дато је образложење у побијаној пресуди за разлоге којима се руководио суд у доношењу такве одлуке. Начин на који су образложени ти разлози, те чињеница да су прихваћени бројни други доказни приједлози одбране, појединачно наведени за сваког од оптужених

у побијаној пресуди (страна 8. и 9.), затим садржај анализе тих доказа и њихова оцјена, појединачно и у међусобној повезаности са свим другим изведеним доказима, како то обавезује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, не даје основа за жалбене тврдње о фаворизовању тужилачке стране у поступку, повреди принципа једнакости из одредбе члана 14. ЗКП РС, и тиме повреди права на одбрану, као битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС.

У оквиру приговора о повреди права на одбрану, у жалбама бранилаца оптужених Р.З., С.З. и Б.Р., изнесена је опширна аргументација за тврдњу о незаконитости доказа на којима су утврђене одлучне чињенице и тиме битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС, који, по оцјени овог суда, нису основани. Претрес А.Б. (закључио споразум о признању кривице), извршен дана 11.11.2014. године у Т., са којим је, критичне прилике на мотору био оптужени Б.Р., и када је код Б. пронађен и привремено одузет један килограм опојне дроге марихуане, извршен је без наредбе за претресање и без присуства свједока приликом лишавања слободе у складу са одредбом члана 128. став 2. тачка б) ЗКП РС. Зауостављање мотора којим је управљао оптужени Б.Р., лишавања слободе а затим одвођење заједно са А.Б., у просторије станице полиције, гдје је сачињена и фотодокументација о претресу, мора се посматрати као једна радња у континуитету а не као двије одвојене радње како то чини жалба браниоца оптуженог Б.Р. у оспоравању законитости ове радње, кроз тврдњу да се не ради о претресу лица у смислу одредбе члана 128. став 2. тачка б) ЗКП РС, већ претресу лица у смислу одредбе члана 116. ЗКП РС, за који је била потребна наредба суда у смислу одредбе члана 117. став 2. истог закона.

У вези са тим претресом, вјеродостојност доказа, привремено одузете биљне материје која асоцира на опојну дрогу марихуану од А.Б., упаковане у најлон и папирну врећу, укупне бруто масе од 1 (један) килограм, није нарушена „парањем папира и пробијањем најлон врећице“ од стране овлашћеног службеног лица приликом лишавања слободе на лицу мјеста, обзиром да се тим жалбеним приговорима не указује да је овом радњом измијењен њен садржај, нити тај поступак представља отварање и преглед привремено одузетих предмета, у смислу одредбе члана 135. став 1. ЗКП РС, како се то тврди у жалби. Наиме, отварање и преглед тих привремено одузетих предмета, према записнику Окружног тужилаштва Бања Лука број Т 13 0 КТ 0023984 14 од 02.02.2015. године, извршен је у складу са ставом 2. цитиране законске одредбе, дакле, о тој процесној радњи су обавијештени и били присутни судија за претходни поступак, осумњичени и њихови браниоци. Како цитирана законска одредба не садржи обавезу забране присуства и других лица (осим обавезе из става 3. да њихов садржај не сазнају неовлашћена лица), то присуство Г.Р., инспектора Одјељења ... и А.П., инспектора криминалистичке технике МУП-а, РС, ЦЈБ Б.Л., не чини ту радњу незаконитом, како се то наглашава у жалбама. Истог карактера су и приговори о отварању и прегледу привремено одузетог мобилног телефона од А.Б., јер је та процесна радња, према наведеном записнику извршена дана 02.02.2015. године на истом рочишту.

Жалбама бранилаца оптужених Р.З., С.З. и Б.Р., опширном аргументацијом се доведи у сумњу законитост доказа којима су утврђене одлучне чињенице и сугерише на повреду права на одбрану. Ови приговори се не могу

прихватити као основани, јер њиховом оцјеном у склопу цјелокупне процесне грађе и поступка који је претходио доношењу пресуде, овај суд није могао утврдити да су докази прибављени незаконито, нити да је повријеђено право на одбрану.

Наиме, у оквиру ових приговора, оспорава се прихватљивост разлога у приједлогу тужиоца за одређивање посебних истражних радњи надзора и техничког снимања телекомуникација из одредбе члана 234. став 2. тачка а) ЗКП РС, а у вези са тим и законитост наредби, указујући да су донесене супротно одредби члана 236. став 1. ЗКП РС. Тако се одбрана упушта у критику садржине самог приједлога тужиоца и образложења наредби о одређивању и продужењу посебних истражних радњи, које је донио судија за претходни поступак. По оцјени овог суда, у конкретном случају, законом прописани поступак доношења наредбе из одредбе члана 236. став 1. ЗКП РС, у свему је поштован и то се на детаљан начин образлаже у побијаној пресуди. Наиме, из наредби којима су одређене посебне истражне радње, утврђено је да је тужилац, у смислу одредбе члана 236. став 1. ЗКП РС, поднио образложен приједлог за одређивање посебних истражних радњи из одредбе члана 234. став 2. тачка а) ЗКП РС, у коме је образложио основе сумње да су оптужени и друга лица према којима су предузимане посебне истражне радње починила кривично дјело, уз приједлог је доставио доказе и након оцјене навода у приједлогу, доводећи те наводе у везу са приложеним доказима, судија за претходни поступак је издао наредбе за предузимање посебних истражних радњи.

Дакле, из наведених наредби, у које је претресно вијеће извршило увид, и у образложењу побијане пресуде сваку од тих наредби појединачно навео, утврђено је да је судија за претходни поступак на образложен приједлог тужиоца издао наредбе, да је тужилац у приједлогу образложио основе сумње да је дјело почињено, те је уз приједлог доставио доказе из којих основи сумње произилазе. У наредбама је наведен начин извођења радњи, те трајање истих, наведено је да се докази не могу обезбиједити на други начин, те да је њихово прибављање повезано са несразмјерним тешкоћама.

Према томе, аргументи из жалби и тврдња да су наредбе о одређивању посебних истражних радњи незаконите, јер не садрже опште услове за одређивање посебних истражних радњи и то постојање основа сумње да су осумњичени сами или са другим особама учествовали или да учествују у извршењу кривичног дјела за које се могу одредити посебне истражне радње, те да суд није образложио зашто се циљ није могао постићи са неком другом блажом мјером, овај суд је оцјенио неоснованим.

Надаље, аргументи из жалбе браниоца оптуженог Р.З., у прилог тврдњи да је суд, у доношењу побијане пресуде, користио резултате посебних истражних радњи из члана 234. став 2. тачка а) ЗКП РС, по наредби број 11 0 К 014315 14 Кпп 37, која је одређена дана 12.9.2014. године и онда када је та наредба истекла обзиром да је продужена наредбом број 11 0 К 014315 14 Кпп 67 дана 13.10.2014. године, као незаконите доказе, су без основа. Наиме, трајање наведене наредбе од 12.9.2014. године, у складу са одредбом члана 236. став 3. ЗКП РС, одређено је најдуже до мјесец дана, тако да, код продужења временског рока трајања мјере,

почетак новог једномјесечног рока почиње тећи почетком следећег дана од дана који по свом броју одговара дану кад је рок почео тећи.

Насупрот наведеном, оправдано се приговара у жалбама бранилаца оптужених Р.З., С.З. и Б.Р., да тужилац није поднио извјештај суду о предузимању посебних истражних радњи, у смислу одредбе члана 237. став 1. ЗКП РС, те да оне нису никада провјерене од судије за претходни поступак. Међутим, погрешно се у жалбама закључује да те истражне радње нису одређене у складу са законом и да се ради о незаконитим доказима и тиме битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка 3) ЗКП РС. Наиме, одредба члана 237. став 1. ЗКП РС не прописује рок (нити форму) у коме се извјештај мора поднијети судији за претходни поступак, а пропуст тужиоца да достави извјештај судији за претходни поступак не значи да су предузете радње, и докази прибављени њиховим спровођењем, незаконити. Законитост предузетих радњи мора се цијенити у смислу одредбе члана 239. ЗКП РС, а што је првостепени суд цијенио у току главног претреса и о томе дао ваљане разлоге у побијаној пресуди (страна 32.), са образложењем да је оптуженима и браниоцу омогућено да се на главном претресу, упознају са тим радњама, изнесу своје примједбе и приједлоге, чиме је обезбјеђен потребан степен заштите његових права у испитивању законитости наредби.

Без основа су и аргументи из жалбе бранилаца оптужених С.З. и Б.Р. у прилог тврдњи да је побијана пресуда заснована на исказима свједока датим у истрази пред овлашћеним службеним лицима а не онима датим на главном претресу, као и тврдња да су ти свјedoци били присиљени, физички малтретирани, ради чега су ти искази незаконити.

Наиме, овлашћена службена лица, поступала су по овлашћењу и под надзором тужиоца, сходно одредбама члана 226. у вези са чланом 227. ЗКП РС. То што је првостепени суд, у оцјени доказа, прихватио исказе свједока из истраге, а не оне дате на главном претресу, не повређује одредбу члана 295. став 1. ЗКП РС, јер су записници о њиховом саслушању из истраге кориштени на главном претресу, тако да је странкама и браниоцима, у условима непосредности, било омогућено да их испитају директно и унакрсно, чиме су обезбјеђени услови овог начела. Када се то обезбиједи, као што је и учињено у конкретном случају, оцјена вјеродостојности тих исказа и одређујење суда који исказ ће прихватити, уз дате разлоге у смислу одредбе члана 304. став 7. ЗКП РС, представља чињенично питање.

Примјена принуде код давања ових исказа изнесена је само као тврдња, без конкретних аргумената, па када се цијени да су те записнике, без примједби свјedoци потписали, те садржај исказа свједока, инспектора М.В., Б.Г., Г.Р. и Д.Р. о начину и поступању приликом саслушања свједока, затим тврдња о примјени физичке силе, па и „избијању три зуба“ (свједок А.Б.), која није објективизирана документацијом, онда нема основа за изнесне тврдње о незаконитости тих доказа, на начин како се то износи у жалбама.

Надаље, према разлозима из побијане пресуде, на главном претресу дана 28.09.2015. године, свједок А.Г. се, експлицитно, изјаснила да се приликом свједочења на суду, сваки пут, осјећала добро, те да је, обзиром на своје

здравствено стање (била овисник о хероину до 8.4.2014. године), могла дати исказе на главним претресима код суда дана 04.06.2015. и 28.09.2015. године. У вези са тим и након што је извршен увид у извјештај ЈЗУ, Завод за ... З.-Д. кантона од 08.10.2014. године (успостављена дијагноза: хепатитис Ц, тумор на мозгу и епи напади, стављена је на метадонску терапију), те утврђено да је А.Г. била позитивна и на психоактивне супстанце-опојну дрогу за коју је у истрази тврдила да је куповала од Р.З. (марихуану) а слао јој и преко оптуженог С.З. и Д.М. (закључио споразум), које чињенице је негирала на главном претресу, као и чињеницу да је ту врсту опојне дроге конзумирала, правилно је првостепени суд дао образложење у побијаној пресуди (страна 67.) за закључак да нема разлога због којих би исказ свједока А.Г. из истраге, са аспекта њене процесне способности за свједочење, цијенио као незаконит, а затим дао разлоге, у смислу одредбе члана 304. став 7. ЗКП РС, у оцјени вјеродостојности њених противријечних исказа.

Ради тога су без основа аргументи из жалбе браниоца оптуженог Р.З., у прилог тврдњи да је изостанак разлога у побијаној пресуди у оцјени процесне способности овог свједока и оцјени вјеродостојности њених противријечних исказа (из истраге и са главног претреса), као одлучним чињеницама, узроковао битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС.

Нису основани аргументи из жалбе браниоца оптуженог Б.Р. у прилог тврдњи да је оптужба прекорачена и тиме почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка и) ЗКП РС.

Наиме, идентитет оптужбе и пресуде, који захтјева одредба члана 294. став 1. ЗКП РС, није повријеђен јер у опису радње извршења у изреци побијане пресуде није унијета нека чињеница која је од утицаја на измјену елемената бића кривичног дјела која није била садржана у оптужници. Дакле, тај идентитет мора постојати између оптужнице и изреке пресуде и не односи се на образложење пресуде. Сама чињеница да је у образложењу побијане пресуде у навођењу забиљежених комуникација између оптуженог Б.Р. и других лица, само наведено име С.К., које није садржано у изреци побијане пресуде (нити у диспозитиву оптужнице), супротно аргументима из жалбе, не узрокује наведену битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка и) ЗКП РС, нити ону из одредбе члана 311. став 1. тачка к) истог закона, у виду противријечности изреке пресуде и разлога о одлучним чињеницама, обзиром на опис радње извршења у заједничком дјеловању оптужених у неовлашћеној куповини ради продаје, преношењу ради продаје и продаји опојне дроге. Коначно, у образложењу побијане пресуде је само наведено да је „забиљежена комуникација“ између оптуженог Б.Р. и С.К., без изношења њеног садржаја.

Неосновани су жалбени приговори бранилаца оптужених Р.З., С.З., Б.Р. и Д.Б., у прилог тврдњи да је изрека побијане пресуде неразумљива и противријечна датим разлозима, а у дијелу одређених одлучних чињеница да не садржи те разлоге и тиме захваћена битним повредама одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС. Наиме, чињенични опис радње извршења, онако како је дат у изреци побијане пресуде, супротно тврдњама из жалби, потпуно је јасан и садржи све елементе бића кривичног дјела, за које су

оптужени том пресудом оглашени кривим. Такав опис радњи извршења у заједничком дјеловању оптужених у неовлашћеној куповини ради продаје, преношењу ради продаје и продаји опојне дроге, у свему је усаглашен са разлозима датим у образложењу те пресуде, за све одлучне чињенице на којима је заснован закључак о кривици оптужених за почињено кривично дјело неовлашћене производње и промета опојних дрога из члана 224. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС.

Овај суд је испитао и приговоре изнесене у жалбама бранилаца оптужених Р.З., С.З., Б.Р. и Д.Б., којима се оспорава правилност чињеничне основе побијане пресуде, налазећи да ти приговори нису основани.

Првостепени суд је сваки доказ цијенио појединачно и у вези са другим доказима, те у вези са одбраном оптужених, на начин како то захтјева одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, и на таквој оцјени изводи правилне закључке о свим одлучним чињеницама, који се аргументима из жалби не могу довести у сумњу. У том смислу цјелокупна криминална активност оптужених, како појединачна, тако и међусобно повезана заснована је на потпуно и правилно утврђеним одлучним чињеницама. За то је суд имао реално упориште у исказима саслушаних свједока које је прихватио и критички цијенио, а на које се детаљно позива у свом образложењу. Ови искази су правилно доведени у везу са доказима који су прибављени посебним истражним радњама о којима је раније било ријечи, као и потврдама о привременом одузимању предмета и претресима просторија. Суштина је да законито прибављени материјални докази, докази посебних истражних радњи и прихваћени, као вјеродостојни, искази свједока, граде једну логичну, непротиврјечну и чврсту основу за изведене закључке и тиме правилно утврђено чињенично стање.

Искази свједока, чију садржину побијана пресуда детаљно износи, и по оцјени овог суда, представљају ваљану основу за утврђивање одлучних чињеница. Свједоци су одређено и увјерљиво описали радње оптужених, а суд је то критички цијенио и довео у везу и са другим доказима који их потврђују, а то су радње чињенично описане у изреци побијане пресуде у неовлашћеној куповини ради продаје, преношењу ради продаје и продаји опојне дроге.

У односу на оптуженог Р.З., првостепени суд је правилно цијенио исказе свједока Д.Ш., С.Д., А.Г., доводећи их у везу са доказима добијеним посебном истражном радњом, садржајем интензивних комуникација са оптуженим С.З., у критичном времену када су оптужени Б.Р. и осуђени А.Б., лишени слободе (и када је код Б. пронађен 1 килограм опојне дроге марихуане), са адвокатом Ж.Б., који садржајем потврђује интересовање оптуженог у вези са том радњом, са Б.П. (мајка оптуженог С.) у којем испољава критику због начина на који му она износи одређене податке у телефонском разговору, до јасних и експлицитних комуникација са свједоком Д.Ш. („још један пис“), те испољава опрезност захтјевом да се о томе не разговара телефоном. Искази ових свједока и транскрипти пресретнутих разговора, међу којима и они са јасним садржајем („треснула су она двојица наших“), након што су оптужени Б.Р. и осуђени А.Б. лишени слободе, ствара се заокружена доказна цјелина, коју првостепени суд правилно цијени и образлаже као заједничко, и по претходном договору дјеловање у неовлашћеном промету опојним дрогама, од набављања до продаје.

На исти начин је извршена оцјена доказа у односу на оптуженог С.З., кроз оцјену исказа свједока С.Ц., Д.Ш., М.В., Ф.П., Н.Б., Н.Ч., М.Р., Д.З., Д.Ђ., Д.К. (потврђују вријеме, мјесто, начин контакт са оптуженим и куповину опојне дроге-марихуане), доводећи их у везу са потврдом о привременом одузимању предмета (0,9 и 0,5 грама опојне дроге марихуане), те доказима прибављеним спровођењем посебних истражних радњи и то на начин да је у образложењу побијане пресуде изнесен садржај сваког од пресретнутих телефонских разговора појединачно (вријеме, бројеви телефона и садржај комуникације) између ових свједока и оптуженог, затим са оптуженима Р.З. и Б.Р., те осуђеним А.Б.. На такав начин су правилно утврђене одлучне чињенице, које потврђују везу оптуженог С.З. са наведеним свједоцима и оптуженима те осуђеним А.Б., на начин како је чињенично описан у изреци побијане пресуде.

За другачије закључке, у погледу одлучних чињеница, није било основа у изведеним доказима.

Цијенећи наведено, са основом првостепени суд не прихвата, као вјеродостојне, исказе оптужених Р. и С.З. и тврдњу да су опојну дрогу, марихуану набављали, искључиво, за властите потребе, па у том правцу, ни овај суд не прихвата жалбене аргументе њихових бранилаца, којима се оспорава правилност чињеничне основе побијане пресуде.

Побијана пресуда је изнијела садржај и исказ оптуженог Б.Р. са главног претреса, правилно оцијенивши га као неувјерљивим у дијелу у којем је исказивао другачије од оног у истрази, тврдећи да му није било познато да вози у Тополу, критичног дана, осуђеног А.Б., мотором власништво М.Ј. ради куповине опојне дроге, која је, приликом лишавања слободе, пронађена и одузета од осуђеног Б., дајући о томе ваљане разлоге на страни 53. и 54., које у цијелости прихвата и овај суд. Интензивна комуникација између оптуженог Б.Р., оптужених Р.З. и С.З., чињеница да је посудио и возио мотор а А.Б., након преузимања држао већу количину опојне дроге марихуане (1 килограм) испод јакне са предње стране тијела, у повезаности са исказима свједока Б.М. (о конзумирању марихуане са оптуженим Р., његовим контактима и дружењу са оптуженим Р.З. и осуђеним А.Б., закључку да продају марихуану и, у том правцу датих упозорења Р.), потврђује правилност и ваљаност разлога из побијане пресуде да ови докази, представљају потпуну и ваљану основу за изведене чињеничне закључке из побијане пресуде.

Аргументи из жалбе браниоца оптужене Д.Б., у прилог тврдњи да је, на куповину опојне дроге, критичног дана, када је извршен њен претрес и пронађен новац добијен од свједока А.Ћ. за продану опојну дрогу-марихуану, подстеркавана од стране овог свједока, немају основу у изведени доказима. Садржај записника о испитивању осумњичене из истраге од 02.12.2014. године, исказ свједока А.Ћ. (потврдила договор, мјесто преузимања опојне дроге марихуане и цијену), те материјални докази и то потврда о привременом одузимању предмета и садржај пресретнутих телефонских разговора између оптужене и осуђеног Д.М., потврђују заједничко дјеловање у продаји опојне дроге наведеном свједоку и повезаност оптужене са осуђеним Д.М., на начин како је то описано у изреци побијане пресуде.

Цијенећи наведено, чињенично стање је утврђено потпуно и правилно и на тако утврђено чињенично стање правилно је примјењен Кривични закон и радње оптужених, описане у изреци побијане пресуде правилно су квалификоване као кривично дјело неовлашћене производње и промета опојних дрога из члана 224. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС. Како се повреда Кривичног закона, као жалбени основ, заснива на тврдњама о чињеничним недостацима, а који из изложеног нису почињени, то ни овом жалбеном основу побијања пресуде, нема мјеста.

Нису основани жалбени аргументи, којима се оспорава правилност и законитост побијане пресуде у одлуци о кривичној санкцији.

У складу са одредбом члана 37. став 1. КЗ РС, и општим правилима о одмјеравању казне, правилно је првостепени суд утврдио све олакшавајуће и отежавајуће околности, те у образложењу побијане пресуде, тим околностима дао правилан значај, за све оптужене појединачно, са аспекта индивидуализације казне, те општих циљева и сврхе кажњавања из одредбе члана 28. КЗ РС.

Утврђене олакшавајуће околности, које су детаљно образложене у побијаној пресуди, за оптужене Р.З. (очекује рођење дјетета у заснованој ванбрачној заједници), С.З. (млађе пунољетно лице), Б.Р. (студент, рођен 1992. године) и Д.Б. (коректно држање током поступка), и по оцјени овог суда, правилно су оцијењене и, у односу на оптужене С.З., Б.Р. и Д.Б., оцијењене као особито олакшавајуће околности. Те околности, у својој укупности, и по оцјени овог суда, оправдавају изрицање казне затвора испод законом прописаног минимума за предметно кривично дјело, у смислу одредбе члана 38. тачка 2. КЗ РС, али не и изрицање условне осуде, као упозоравајуће санкције, како се то предлаже у жалбама бранилаца оптужених С.З. и Б.Р..

Оптуженом Р.З. је, за кривично дјело за које је оглашен кривим побијаном пресудом, утврђена казна затвора у трајању од 5 (пет) година а узета као утврђена казна затвора у трајању од 1 (једне) године, изречена правоснажном пресудом Основног суда у Бањој Луци број 71 0 К 091005 10 К од 09.07.2012. године, те је, примјеном одредби члана 42. став 1. тачка 2. у вези са чланом 43. став 1. КЗ РС, осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 5 (пет) година и 6 (шест) мјесеци. У побијаној пресуди су правилно цијењене наведене олакшавајуће околности те отежавајућа околност, осуђиваност због истоврсног кривичног дјела, тако да та околност, и по оцјени овог суда, не оправдава изрицање казне затвора испод законом прописаног минимума казне за предметно кривично дјело, првенствено са аспекта остварења опште сврхе кажњавања из одредбе члана 28. КЗ РС.

Из наведених разлога и на основу одредбе члана 327. ЗКП РС, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
др Вељко Икановић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић